

КММ АД

Годишен Финансов Отчет

31 декември 2023

Съдържание на финансовия отчет

	Стр.
Декларации от отговорните в рамките на емитента	-
Декларация от одитора, заверил годишния финансов отчет за дейността на КММ АД	-
Годишен доклад за дейността	-
Декларация за корпоративно управление съгласно чл. 100Н, ал. 8 във връзка с ал. 7, т.1 ОТ ЗППЦК	-
Доклад за прилагане на политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на КММ АД	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за всеобхватния доход	2
Отчет за промените в собствения капитал	3
Отчет за паричните потоци	4
Приложения към финансовия отчет	5 - 35

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаните Таня Николова, Изпълнителен директор на КММ АД, и Елеонора Юлиянова Цветанова, Главен счетоводител на КММ АД декларираме, че доколкото ни е известно:

1) финансовият отчет, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на КММ АД;

2) докладът за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на Дружеството, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправен;

19 февруари 2024 г.

Декларатори:

Изпълнителен

директор:

Таня

Николова

Главен
счетоводител
Елеонора
Цветанова

ФИНАНС ОДИТ КОНСУЛТ 2002 ООД

www.oditfin.bg

9000, гр. Варна, бул. „Осми Приморски полк“ № 122, вх.Б, ап.80
тел.: (+359) 052/991214; 052/991122; e-mail: fok2002@abv.bg
9000, гр. Варна, ул. „Цар Асен“ № 68, вх.А, ап.1
9000, гр. Варна, ул. „Войнишка“ № 5, вх.А, ап.1

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл.100н, ал.4, т.3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа

ДО

Акционерите на

„КММ“ АД

Долуподписаната:

Фанка Георгиева Нонева, в качеството ми на Управляващ съдружник на одиторско дружество „Финанс Одит консулт 2002“ ООД, с ЕИК 103710896, със седалище и адрес на управление и адрес за кореспонденция: гр. Варна, бул. „Осми приморски полк“ 122, вх. Б, ап. 80 и регистриран одитор (с рег. № 454 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит), отговорен за одит ангажимента от името на одиторско дружество „Финанс Одит консулт 2002“ ООД (с рег. № 101 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит) при ИДЕС, декларирам, че

Одиторско дружество „Финанс Одит консулт 2002“ ООД беше ангажирано да извърши задължителен финансов одит на финансовия отчет на „КММ АД“ за 2023 г., съставен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводна база, дефинирана в т.8 на ДР на Закона за счетоводството под наименование „Международни счетоводни стандарти. В резултат на нашия одит ние издадохме одиторски доклад от 27 март 2024 г.

С настоящото УДОСТОВЕРЯВАМЕ, че както е докладвано в издадения от нас одиторски доклад относно годишния финансов отчет на „КММ“ АД за 2023 г., издаден на 27 март 2024 г.:

- Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ Одиторско мнение:** По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) (стр. 1 от одиторския доклад);
- Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б“ Информация, отнасяща се до сделките на „КММ“ АД със свързани лица:** Информацията относно сделките със свързани лица е оповестена в Приложение 28 към финансовия отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

3. **Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „в“ Информация, отнасяща се до съществени сделки:** Нашите отговорности за одит на финансовия отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, включват оценяване дали финансовият отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансовия отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Удостоверяванията, направени с настоящата декларация, следва да се разглеждат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим финансов одит на годишния финансов отчет на „КММ“ АД за отчетния период, завършващ на 31 декември 2023 г., с дата на одиторски доклад 27 март 2024 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са поставени с чл. 100н, ал. 4, т.3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад на 27 март 2024 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, ал.4, т.3 от ЗППЦК.

27 март 2024 г.

Фанка Нонева: Регистриран одитор, отговорен за одита, управител на Финанс одит консулт 2002 ООД. Одиторско дружество № 101
9000, гр. Варна, бул. Осми Приморски полк 122, вх. Б, ап. 80

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2023 г., изготвен в съответствие с Международните Стандарти за Финансова Отчетност (МСФО). Този отчет е заверен от Финанс одит консулт 2002 ООД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ДОКЛАД

на управлението по чл. 33 от Закона за счетоводството

2023 година

“КММ“ АД 9700 гр. Шумен, бул. ”Мадара” 38

Тел. (+359 54) 89 20 20; факс: (+359 54) 830 655

1. Обща информация за дружеството

Електронната препратка към публикуваната вътрешната информация е в секция новини на следния интернет адрес: www.kmmbg.com/%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%bd%d0%b8.

1. “КММ” АД е публично акционерно дружество, регистрирано по ТЗ, подчинено на режима, установен за публичните дружества в Закона за публично предлагане на ценните книжа.

Дружеството няма дъщерни дружества.

“КММ” АД е учредено в Република България, със седалище в гр. Шумен и адрес на управление Бул. “Мадара” № 38, тел. /054/ 89 20 20, факс /054/ 830 655, e-mail: office@kmmbg.com.

“КММ” АД ,гр. Шумен, рег. по ф.д. № 94 по описа на ШОС, ФО, за 1996 г., БУЛСТАТ 127013845

Управление: Дружеството има едностепенна система за управление.

Съвет на директорите (към датата на изготвяне на настоящия доклад):

- Илиян Димитров Тодоровски, ЕГН:6107183084 – Председател на СД;
- Таня Николаева Николова, ЕГН:7803298776-Изпълнителен Директор;
- Мариан Илиев Колев, ЕГН 6101234184- Член на СД

Съвет на директорите (към 31.12.2023 г.):

- 1.Илиян Димитров Тодоровски, ЕГН:6107183084 - Председател на СД;
2. Таня Николаева Николова, ЕГН:7803298776-Изпълнителен Директор;
3. Мариан Илиев Колев, ЕГН 6101234184- Член на СД

Локации и клонове:

Административната и производствената дейност на „КММ” АД е локализирана на адреса на управлението на дружеството – гр. Шумен, 9700, бул. “Мадара” № 38. През 2008г. дружеството има регистриран клон с адрес на управление гр. София 1000 район Красно село, ж.к. Плавателен канал, Ген. Стефан Тошев №1а, бл.2.

Основни собственици:

Акционерна структура по притежавани пакети (над 5% от капитала на дружеството) :

- 1) Мариан Илиев Колев, притежаващ 95 000 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 31.67% от капитала на дружеството; Придобити през месец юли 2016 г.;
- 2) Василена Димитрова Новакова, притежаващ 52 418 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 17.47% от капитала на дружеството; Придобити през месец юли 2016 г.;
- 3) Пламен Дончев Костов – притежава 40 000 броя акции с право на глас, представляващи 13.33% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 4) Драгомир Димитров Пантелеев - притежава 33500 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 11.16% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 5) Илиян Димитров Тодоровски – притежава 30 130 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 10.04% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 6) ТБ ИНВЕСТБАНК АД, притежаваща 20 827 броя акции с право на глас, представляващи 6.94% от капитала на дружеството.

Обща информация:

“КММ” АД произвежда широка гама продукти от черна и неръждаема стомана: парни и водогрейни корабни котли и такива за индустриално приложение, топлообменници (подгреватели, охладители, кондензатори) с неръждаеми и месингови тръбни снопове, пристанищни товарищи устройства - носещи конструкции и продуктови линии, всички компоненти от система за производство на инертен газ на кораба, едрогабаритни вани от неръждаема и черна стомана, като компоненти от линии за боядисване на автомобили и селскостопанска техника, маслени филтър сепаратори, хидрофори, цистерни, резервоари за съхранение на газове и течности под налягане, филтри (горивни, маслени, водни), др.

Изработва метални конструкции по документация на клиента, по собствена такава или съвместно разработена с клиента. Извършва ремонт на поднадзорни топлотехнически съоръжения. Продукцията е предназначена както за вътрешния, така и за международния пазар (Германия, Холандия, Дания).

Портфолиото на “КММ” АД включва групи продукти както следва:

Корабни изделия – горивни камери, кутии и тръби за горелки, измиваща кула, филтриращи елементи и съдове, изсушителни съдове и тръбопроводи и др. компоненти от системата за производство на инертен газ - от черна и неръждаема стомана, спомагателни парни котли, утилизационни парни котли, топлообменници, подгреватели, кондензатори, охладители, хидрофори, турболентни сепаратори за отпадни води, пристанищни товарещи устройства, шумоискроуловители и други.

Изделия от общото машиностроене – пристанищни товарещи устройства - носещи конструкции и продуктови линии, едрогабаритни вани от неръждаема и черна стомана, като компоненти от линии за боядисване на автомобили и селскостопанска техника, цистерни и резервоари за съхранение на газове и течности под налягане, силози, шнекове, метални конструкции по документация на клиента.

Външните пазари на компанията са идентифицирани като силно конкурентни, динамично променящи се под влияние на различни световни икономически фактори - например цената на петрола, световната пандемия COVID-19, военните действия в Украйна. Затруднения при встъпването на нови пазари създава и глобализирането на компаниите, представляващи интерес за КММ АД, в световен мащаб през последните години.

Вътрешният пазар продължава да бъде с относително нисък дял поради създадената конюнктура за търсене на най-ниска цена, на която КММ АД на този етап не може да отговори, поради поддържаното като цяло по-високо ниво на качество, квалификация на работници и служители, сертификации и др.

При определяне на основните си пазари и пазарни сегменти компанията се фокусира както върху търсене на възможност за задоволяване на конкретни, специфични изисквания на потребителите, така и на варианти за повторяемо производство.

Дружеството продължава да работи на традиционните си пазари в Холандия „Алфа Лавал Аалборг Ниймеген”, в Германия – “ ЕМКО Уитън”, „Сепфлутек”, в Дания – „Алфа Лавал Аалборг Индъстриз”.

2. Преглед на дейността на дружеството през 2023 г.

Следвайки основните цели за развитие през 2023 г. КММ АД продължи да се стреми към интензификация и диверсификация на производство и активен маркетинг основно на външния пазар. Нивата на работата с фирма „ЕМКО Уитън“, повлияни от необходимостта от изграждане на газови терминали за доставки на втечнен газ, които да обезпечат нуждите от природен газ на европейските държави запазиха тенденцията към увеличение, като оборотът през 2023 г. е увеличен с ~ още 14%.

Дял на основните клиенти по държави от общите приходи от продажби на продукцията за 2023г:

<i>Разпределение на продажби по държави през 2023 г.</i>	<i>Процентно изразение</i>
Германия	83 %
Холандия	12 %
Дания	5 %

Основните акценти през 2023 г. са:

1. Изпълнение на производствената програма:
  - оптимизиране и строг контрол на разходите за поддръжка - извършени са неотложни ремонти на машини и оборудване в размер на 7 хил. лв.;
  - оптимизиране и строг контрол на административните разходи;
  - стремеж към запазване производителността на труда;
  - оптимизиране и строг контрол на общите разходи;
  - общата стойност на закупените ДМА през 2023 г възлиза на 351 хил. лв.
2. Непрекъснато повишаване качеството на произвежданата продукция, наложено от външните ни партньори.
3. Успешно сертифициране на дружеството по стандарт ISO EN15085-2, което дава възможност за диверсификация на производството и разработване на нов сегмент, а именно производство на съоръжения за ЖП индустрията.
4. Повишаване на финансовата дисциплина и контрол върху паричния поток и материалните запаси; ефективен контрол при разходване на материали и консумативи; строга отчетност на материалните запаси и др.

3. Финансови и икономически показатели за 2023 г.

Източник на финансиране на дружеството са генерираните парични средства от дейността. Оперативно за финансиране на дейността си компанията ползва ресурси по договорените кредит за оборотни средства и инвестиционни кредити с Уникредит Булбанк АД. Общата сума на приходите през 2023 г. са в размер на 3 835 хил. лв. (2022 г.: 3 617 хил. лв.).

Структура на приходите е следната:

Вид приход	хил. лв.	хил. лв.
	2023 г.	2022 г.
Продукция	3 661	3 219
Услуги	54	74
Други	120	324
Общо	3 835	3 617

Разпределение на приходите от продажби на продукция по групи клиенти в хил. лв.:

Клиент	хил. лв.	хил. лв.
	2023 г.	2022 г.
Емко Уитън-Германия	2 660	2 434
Алфа Лавал Аалборг Ниймеген -Холандия	432	444
Алфа Лавал Аалборг Индъстриз -Дания	176	108
Сепфлутех-Германия	388	207
Други	5	26
ОБЩА СУМА	3 661	3 219

Икономическите показатели в обобщен вид както следва:

НАИМЕНОВАНИЕ	Абрев.	Текуща година	Предходна година	абс. стойност	коэффициент	забележка / коментар
		Ст-ст	Ст-ст	промяна		
Финансов резултат	ФР	16	101	(85)	0.158	
Приходи от продажби	ПрП	3 835	3 617	218	1.060	
Разходи по дейността	РхД	3 762	3 575	187	1.052	
Собствен капитал	СК	10 881	10 875	6	1.001	
Пасиви	Пас	1 826	1 356	470	1.347	Дългоср. + краткоср.
Сума на реалните активи	СРАк	13 747	13 227	520	1.039	Сума на актив - невнесен капитал
Краткотрайни активи	КА	2 937	2 545	392	1.154	
Краткосрочни задължения	КЗ	855	416	439	2.055	
Текущи задължения	ТЗ	1 605	1 200	405	1.338	Краткосрочни и текущи дългосрочни дългове
Краткосрочни вземания	КВз	1 369	985	384	1.390	
Парични средства	П	381	321	60	1.187	
Средна наличност на КМА	СНкма	1 213	1 248	(35)	0.972	(МЗкрая - МЗначало) / 2
Материални запаси	МЗ	1 187	1 239	(52)	0.958	
Показател за рентабилност						
Коефициент на рентабилност на ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИТЕ	КРПП	0.00	0.03	(0.02)	0.149	ФР / ПрП
Коефициент на рентабилност на СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	КРСК	0.00	0.01	(0.01)	0.158	ФР / СК
Коефициент на рентабилност на ПАСИВИТЕ	КРПас	0.01	0.07	(0.07)	0.118	ФР / Пас
Коефициент на рентабилност на АКТИВИТЕ	КРАкт	0.00	0.01	(0.01)	0.152	ФР / СРАк
Показател за ефективност						
Коефициент на ефективност на РАЗХОДИТЕ	КЕР	1.02	1.01	0.01	1.008	Прих / (Разх + РД)
Коефициент на ефективност на ПРИХОДИТЕ	КЕП	0.98	0.99	(0.01)	0.992	Разх / Прих
Показател за ликвидност						
Коефициент на ОБЩА Ликвидност	КОЛ	3.44	6.12	(2.68)	0.561	КА / КЗ
Коефициент на БЪРЗА Ликвидност	КБЛ	2.05	3.14	(1.09)	0.652	(КА-МЗ) / КЗ
Коефициент на Незабавна Ликвидност	КНЛ	1.09	1.09	0.00	1.002	(КА-МЗ-КФА) / ТЗ
Коефициент на Абсолютна Ликвидност	КАЛ	0.24	0.27	(0.03)	0.887	П / ТЗ
Показател за фин. Автономност						
Коефициент на фин. Автономност	КФА	5.96	8.02	(2.06)	0.743	СК / Пас
Коефициент на задлъжнялост	КЗ	0.17	0.12	0.04	1.346	Пас / СК
Показател за обращаемост на КМА						
Времетраене на 1 оборот, в дни	ВрО	113.87	124.16	(10.30)	0.917	СНкма * 360 / Прих
Брой на оборотите	БрО	3.16	2.90	0.26	1.090	Прих / СНкма
Заетост на КМА	ЗКМА	0.32	0.34	(0.03)	0.917	СНкма / Прих

4. Планове за развитие на дружеството през 2024 г.

На база на съществуващата усложнена пазарна обстановка компанията предприема ефективни действия за подобряване на производителността и намаляване на разходите.

Заложените цели в програмата за 2024 г. са:

1. Оптимизиране и намаление на разходите на компанията и повишаване на общата фирмена производителност.
2. Повишаване на ефективността от основна дейност.
3. Разширяване на пазарните дялове на компанията на основни пазари.
4. Повишаване квалификацията на заварчиците и ре-сертифициране по необходимите международно признати стандарти за заваряване и производство на съдове под налягане.
5. Намиране на нови партньори за изделия от неръждаема стомана и затвърждаване и увеличаване на техния дял в структурата на продажбите.
6. Разработване на нови пазари свързани с производство на изделия, които се влагат в Железопътната индустрия. Това е възможно благодарение на успешно внедрения международен стандарт ISO EN15085.
7. Изграждане на фотоволтаичен парк на покрив с мощност 150 KWh, който ще обезпечи напълно собствените нужди на фирмата. Подписан е договор за финансиране – частично, със средства по програма на ЕС.

5. Информация по чл. 187 и чл. 247 от ТЗ

През изтеклата година членовете на Съвета на Директорите не са придобивали и не са прехвърляли акции на дружеството.

През 2023 г. членове на съвета на директорите са получили нетно възнаграждение в размер на 167 хил. лв.

6. Финансови инструменти и управление на финансовия риск.

Оценката по отношение на кредитния и ликвидния риск е в нормалните оперативни рамки, като анализът е направен на базата на параметрите по текущите договори за финансиране, прогнозиран паричен поток и състояние на компанията. Мениджмънтът на компанията оценява пазарният риск, като ограничена в нормални рамки заплаха.

Виж също приложение 29 Цели и политика за управление на финансовия риск към финансовия В дружеството функционира организирана система по мониторинг на основните икономически показатели и гъвкава система за коригиращи действия.

7. Информация относно програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление по чл. 94, ал. 2, т. 3 ЗППЦК

В дружеството се изпълнява стриктно програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.

Дейността на управителните органи на дружеството е изцяло в съответствие с програмата, съответно със стандартите за добро корпоративно управление.

8. Събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

Между датата на баланса и датата, на която настоящият финансов отчет е оторизиран за издаване, не са настъпили както благоприятни, така и неблагоприятни събития, които да налагат изрично оповестяване и корекции в отчета.

**ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ
ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 НА НАРЕДБА № 2 НА КФН**

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

„КММ“ АД произвежда широка гама продукти: парни и водогрейни котли, топлообменници (подгреватели, охладители, кондензатори), хидрофори, цистерни, резервоари за съхранение на газове и течности под налягане, пристанищни товарещи устройства, филтри (горивни, маслени, водни), грайфери за насипни товари, шнекови транспортъори и др. Изработва метални конструкции (стоманени) по документация на клиента, по собствена такава или съвместно разработена с клиента. Извършва ремонт на поднадзорни топлотехнически съоръжения. Продукцията е предназначена както за вътрешния, така и за международния пазар (Германия, Холандия, Дания).

Портфолиото на “КММ” АД включва групи продукти както следва:

- Корабни изделия – горивни камери, кутии и тръби за горелки, измиваща кула, филтриращи елементи и съдове, изсушителни съдове и тръбопроводи и др. компоненти от системата за производство на инертен газ - от черна и неръждаема стомана, спомагателни парни котли, утилизационни парни котли, топлообменници, подгреватели, кондензатори, охладители, хидрофори, турболентни сепаратори за отпадни води, пристанищни товарещи устройства, шумоискроуловители и други.
- Изделия от общото машиностроене – цистерни и резервоари за съхранение на газове и течности под налягане, силози, шнекове, метални конструкции по документация на клиента.

Разпределение на приходите от продажби на продукцията по групи клиенти в хил. лв.:

<i>Клиент</i>	<i>хил. лв. 2023 г.</i>	<i>хил. лв. 2022 г.</i>
Емко Уитън-Германия	2 660	2 434
Алфа Лавал Аалборг Ниймеген -Холандия	432	444
Алфа Лавал Аалборг Индъстриз -Дания	176	108
Сепфлутех-Германия	388	207
Други	5	26
ОБЩА СУМА	3 661	3 219

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.

Общата сума на приходите през 2023 г. са в размер на 3 835 хил. лв. (2022 г.: 3 617 хил. лв.).

Структура на приходите е следната:

<i>Вид приход</i>	<i>хил. лв. 2023 г.</i>	<i>хил. лв. 2022 г.</i>
Продукция	3 661	3 219
Услуги	54	74
Други	120	324
Общо	3 835	3 617

Разпределение на продажби по държави през 2023 г.

	Процентно изражение
Германия	83 %
Холандия	12 %
Дания	5 %

Продажбите от основно производство в процентното съотношение по пазари са както следва:

- България – 0,12 %.
- Европа – 99,88 %.

3. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на емитента- През 2023 г. дружеството сключва дългосрочен договор (срокът на договора е 20 г. на обща стойност 233 хил. лв.) с Друго свързано лице за преотстъпване използването на част от свой недвижим имот. Полагания се приход за 2023 г. е в размер на 3 хил. лв.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента

През 2023 г. дружеството сключва дългосрочен договор (срокът на договора е 20 г. на обща стойност 233 хил. лв.) с Друго свързано лице за преотстъпване използването на част от свой недвижим имот. Считаме, че условията не се различават от пазарните при сключване на сделката.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година- няма информация за наличие на такива събития

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента- няма информация за наличие на такива събития

7. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране- През 2023 г. Дружеството инвестира в КММ Солар ООД. Към 31.12.2023 г. КММ АД притежава 4% от капитала на посоченото дружество. Основната дейност на КММ Солар ООД е производство на електроенергия чрез фотоволтаици.

8. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения

Дружеството обслужва текущо и посреща в дължимите периоди кредит за оборотни средства в размер на 200 хил. евро, кредитна линия в размер на 400 хил. лв., инвестиционен кредит с одобрен лимит в размер на 520 хил. лв. и инвестиционен кредит в размер до 240 хил. лв. Към 31.12.2023 г. остатъчните стойности по кредитите на дружеството са следните:

1. Инвестиционен кредит – 25 хил. лв., с падеж: 2024 г. ;
2. Кредит за оборотни средства – 107 хил. евро, с падеж: 2024 г.;
3. Кредитна линия – 400 хил. лв., с падеж: 2024 г.;
4. Инвестиционен кредит- 80 хил. лв., с падеж: 2029 г.;

Дружеството е предоставило като обезщетение Административна Сграда и недвижим имот (Голямо хале) с балансова стойност 813 хил. лв. на кредита за оборотни средства в Уникредит Булбанк АД.

Машини и други ДМА с балансова стойност в размер на 605 хил. лв. са предоставени като обезпечаване на инвестиционните кредити.

Както и залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по всички сметки, на които е титуляр при банката, кредитополучателя по всички кредити.

9. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати- Дружеството е предоставило заем към Друго свързано лице в размер и годишно възнаграждение съответно на 15 хил. лв. и 4%

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период- През 2023 г. в „КММ“ АД не е настъпвало такова събитие.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати- „КММ“ АД не е публикувало официално прогноза за очакваните резултати през 2023 г.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им- Оценката по отношение на кредитния и ликвидния риск е в нормалните оперативни рамки, като анализът е направен на базата на параметрите по текущите договори за финансиране, прогнозиран паричен поток и състояние на компанията. Ръководството на Дружеството оценява пазарният риск, като ограничена в нормални рамки заплаха. В дружеството функционира организирана система по мониторинг на основните икономически показатели и гъвкава система за коригиращи действия.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност: общата стойност на закупените ДМА върху, които Дружеството придобива собственост през 2023 г. възлиза на 351 хил. лв. (в посочената сума не се включват разходите за придобиване на дълготрайни материални активи)

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група- Не е настъпила промяна в основните принципи на управление на дружеството.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове: Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на

Дружеството към края на годината и неговите счетоводни резултати. Финансовия отчет се изготвя в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО). Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2023г. е спазен принципът на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите. Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие. Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година – през отчетният период няма промени в управителните и надзорните органи

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

а) получени суми и непарични възнаграждения;

Брутният размер на изплатените възнаграждения на членовете на Съвета на директорите за финансовата 2023 г. е 220 491,63 лв.

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

Дружеството няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината към членовете на съвета на директорите.

в) сума, дължима от емитента или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Няма начислени обезщетения при пенсиониране на членовете на съвета на директорите.

18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите- Съветът на директорите се състои от трима членове:

- Мариян Илиев Колев – член на СД притежава 95 000 броя акции, представляващи 31,67% от капитала на дружеството;

- Таня Николаева Николова – Изпълнителен Директор не притежава акции на дружеството;

- Илиян Димитров Тодоровски – Председател на СД притежава 30 130 броя акции, представляващи 10.04% от капитала на дружеството.

19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери- няма информация за наличие на такива събития

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Към 31.12.2023 г. Дружеството няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента.

21. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция-Василена Новакова, тел. за връзка- +35954892021, адрес за кореспонденция: гр. Шумен, бул. Мадара 38.

ПРИЛОЖЕНИЕ №3 към чл.10, т.2

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПУБЛИЧНОТО ДРУЖЕСТВО КЪМ 31.12.2022 г.

1. Акционерния капитал е в размер на 300 хил. лв. и няма промяна през последните 3 години. Акциите с еднакви права образуват отделен клас.
2. Акциите са обикновени поименни с право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни с номиналната стойност на акцията. Прехвърлянето на акции има действие от момента на вписване на сделката в регистъра на Централен депозитар. Правата по тези акции се установяват с документ за регистрация, издаден от Централен депозитар.
3. Акционери с над 5% от капитала на дружеството са:
  - 1) Мариян Илиев Колев, притежаващ 95 000 броя акции с право на глас в Общото събрание, представляващи 31.67% от капитала на дружеството.
  - 2) Василена Димитрова Новакова, притежаваща 52 418 броя акции с право на глас в Общото събрание, представляващи 17.47% от капитала на дружеството.
  - 3) Пламен Дончев Костов, притежаващ 40 000 броя акции с право на глас, представляващи 13.33% от капитала на дружеството
  - 4) Драгомир Димитров Пантелеев, притежаващ 33 500 броя акции с право на глас, представляващи 11.16% от капитала на дружеството
  - 5) Илиян Димитров Тодоровски, притежаващ 30 130 броя акции с право на глас, представляващи 10.04% от капитала на дружеството
  - 6) ТБ ИНВЕСТБАНК АД, притежаваща 20 827 броя акции с право на глас, представляващи 6.94% от капитала на дружеството.
4. Данни за акционерите със специални контролни права:

Илиян Тодоровски в качеството си на Председател на СД е натоварен с търговската дейност, осъществяване и поддържане на контакти с клиенти от страната и чужбина.

Мариян Колев в качеството си на Член на СД е ангажиран с административното обслужване на дейността, решава въпроси, свързани с персонала, счетоводното обслужване и др. в тази област.
5. Акционерите имат право да получават достатъчна и своевременно информация за датата, мястото и дневния ред на общото събрание на акционерите на дружеството, както и пълна и своевременно информация за въпросите, които ще се решават на събранието. Акционерите имат право да задават въпроси към Съвета на Директорите и да поставят точки в дневният ред на общото събрание в границите на разумното. Акционерите могат да гласуват лично или неприсъствено, като гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено.
6. Няма ограничения върху правото на глас на акционерите.
7. Няма допълнителни споразумения между акционерите, които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.
8. Членовете на Съвета на директорите са трима и се избират за срок от 5 години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения.
9. Съвета на директорите е постоянно действащ колективен орган на дружеството, чиито членове имат еднакви права и задължения, независимо от вътрешното разпределение на функциите между членовете на съвета и разпоредбите, с които се предоставя право на оперативно управление на изпълнителните членове и се овластяват да представляват дружеството. Членовете на съвета са длъжни да изпълняват функциите си в интерес на дружеството и да пазят тайните му и след като престанат да бъдат членове на съвета.
10. Няма съществени договори, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството.
11. Всички обезщетенията се изплащат съгласно нормативните разпоредби, в т.ч. Кодекса на труда.

Таня Николова
Изпълнителен Директор
19 февруари 2024 г.
гр. Шумен

ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ СЪГЛАСНО ЧЛ.100Н, АЛ.8
ВЪВ ВРЪЗКА С АЛ.7, Т.1 ОТ ЗППЦК

I. Информация по чл.100н, ал.8, т.1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

„КММ” АД спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от Националната комисия за корпоративно управление и одобрен като кодекс за корпоративно управление по чл.100н, ал.7, т.1 във връзка с ал.8, т.1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) с Решение №461-ККУ от 30.06.2016 г., Заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”

II. Информация по чл.100н, ал.8, т.2 от ЗППЦК

“КММ” АД е публично акционерно дружество, с едностепенна система на управление, регистрирано по ТЗ, подчинено на режима, установен за публичните дружества в Закона за публично предлагане на ценните книжа.

Структурата на Съвета на директорите е в съответствие с изискванията на чл.116а, ал.2 от ЗППЦК.

Възнаграждението на изпълнителното ръководство, определено в договора за управление няма променлив компонент. В зависимост от постигнатите резултати и въз основа на одобрената политика за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „КММ” АД, Съветът на директорите може да определи допълнителни стимули на своите членове.

Дружеството стриктно спазва най-добрите практики по отношение на разкриването на информация, без това да е формулирано под формата на писмена политика. Всяка промяна в процеса на разкриване на информация бива оторизирана от ръководството на дружеството.

Съветът на директорите на „КММ” АД следва правила за организирането и провеждането на всяко общо събрание, които се утвърждават под формата на сценарий за провеждането. Поканата за Общото събрание на акционерите се изготвя с максимална детайлност и съобразно нормативните изисквания, като се посочват всички от предлаганите решения, като по този начин всеки акционер може да се запознае предварително от момента на нейното обявяване. Писмени процедури за провеждане на ОСА не са изготвени, т.к. нормативната уредба изрично е уредила основните принципи, а всички останали специфични моменти се посочват в поканата.

Всяка съществена периодична и инцидентна информация се разкрива незабавно. Дружеството е съобрило дейността си с действащата местна нормативна уредба. Съветът на директорите ще разработи и ще утвърди политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствените актове.

Годишните и тримесечните отчети на дружеството се изготвят с участието и контрола на СД, без това да е уредено под формата на вътрешни правила. Подобни правила ще бъдат разработени и включени като част от Политиката по управление на качеството и сигурността на информация. До момента дружеството е публикувало единствено информация по отношение на годишни и междинни отчети, както и всичко свързано с годишното ОСА. Дружеството ще акцентира върху разкриването и на нефинансова информация във всички аспекти от дейността си.

Дружеството няма разработени собствени правила за отчитане на интересите на заинтересованите лица, но по всички въпроси, които ги касаят се извършват процедури, които са в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика.

III. Информация по чл.100н, ал.8, т.3 от ЗППЦК:

В дружеството е изградена система за вътрешен контрол, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

Дружеството е приело и прилага правила и процедури, регламентиращи ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация от дружеството.

Създадената система за управление на рисковете осигурява ефективното осъществяване на вътрешен контрол при създаването и управлението на всички фирмени документи в т.ч. финансовите отчети и другата регулирана информация, която дружеството е длъжно да разкрива в съответствие със законовите разпоредби.

Годишните финансови отчети на „КММ”АД се одитират от независим външен одитор в съответствие със Закона за независимия финансов одит и приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на дружеството, одитираните финансови отчети се публикуват и на неговият интернет сайт.

IV. Информация по чл.10, параграф 1, букви в, г, е, з и и от директива 2004/25/ЕО на Европейският парламент и съвета от 21.04.2004 относно предложенията за поглъщане, съгласно разпоредбата на чл.100н, ал.8, т.4 от ЗППЦК

Към 31.12.2023 г. КММ АД притежава пряко 4% от капитала на КММ Солар ООД.

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права не са налице ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа във връзка с акциите, издадени от дружеството.

Акционерите имат право да участват и да получават необходимата информация за вземането на решения, свързани с основни корпоративни събития, като:

1) изменения на устава, учредителния договор или на други сходни устройствени актове на дружеството;

2) вземане на решение за издаване на допълнителни акции; и

3) съществени за дружеството сделки, които фактически водят до продажба на дружеството или съществени промени в дейността.

Акционерите имат право редовно и своевременно при поискване да получават съществена информация за развитието и дейността на дружеството, както от самото дружество чрез Директора за връзка с инвеститорите, така и самостоятелно от съответните контролни институции – КФН, БФБ АД и ЦД АД. За целта Директора за връзка с инвеститорите води регистър за поисканата от акционерите информация за развитието на дружеството, както и какво му е предоставено.

Собствеността върху акция на дружеството дава право на участие в Общото събрание на акционерите и право на глас при вземане на решения от неговата компетенция съгласно устава на дружеството, ТЗ и ЗППЦК. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери 14 дни преди датата на общото събрание.

С оглед защитата на това право при провеждане на ОСА дружеството се снабдява с актуален списък на акционерите с право на глас и се предоставя свободата всеки от тях да го упражни при вземане на решения по дневния ред.

Акционерите имат право да получават достатъчна и своевременно информация за датата, мястото и дневния ред на общото събрание на акционерите на дружеството, както и пълна и своевременно информация за въпросите, които ще се решават на събранието. Акционерите имат право да задават въпроси към Съвета на Директорите и да поставят точки в дневния ред на общото събрание в границите на разумното. Акционерите могат да гласуват лично или неприсъствено, като гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено.

За целта поканата за съответното ОСА се обнародва в Търговски регистър в законоустановения срок, както и се публикува в специализирана медийна агенция. Директорът за връзка с инвеститорите подготвя необходимия брой комплекти от материалите за ОС, които могат да бъдат получени от всеки акционер по седалището на дружеството.

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор-В дружеството е въведена едностепенната форма на управление с управителен орган – Съвет на директорите. Съвета на директорите се състои от 3-ма членове – физически лица, а именно :

1. Таня Николаева Николова – Изпълнителен директор;
2. Мариян Илиев Колев – член;
3. Илиян Димитров Тодоровски – член и председател .

Членовете на Съвета на директорите притежават следния брой от акциите на дружеството :

- Мариян Илиев Колев – член на СД притежава 95 000 броя акции, представляващи 31.67% от капитала на дружеството;
- Таня Николаева Николова – Изпълнителен Директор не притежава акции на дружеството;
- Илиян Димитров Тодоровски – Председател на СД притежава 30 130 броя акции, представляващи 10.04% от капитала на дружеството.

2. Участие на членовете в други дружества :

- Мариян Илиев Колев
  - „Варна Про Пауър” ЕООД- управител ;
  - „ВП ГАЗ“ ЕООД- едноличен собственик на капитала и управител;
  - „Полимекс транспорт“ ООД- съдружник;
  - „Ипос“ ООД- съдружник;
  - „Ридик-М“ ООД- съдружник;
  - „Мобил експрес“ ЕООД- съдружник чрез „Ридик-М“ ООД
  - „Пи Ем Икс трейдинг“ ООД- съдружник и управител;
- Таня Николаева Николова
  - „КММ Солар“ ООД- управител
- Илиян Тодоровски
  - „Димп Инвест” ЕООД- едноличен собственик на капитала и управител;
  - „Ридик-М“ ООД- съдружник;
  - „Мобил експрес“ ЕООД- съдружник чрез „Ридик-М“ ООД

Система на избиране на членовете на СД – съгласно устава на дружеството Членовете на Съвета на директорите са от 3 до 7 и се избират от Общото събрание на акционерите за срок от 5 години. Членовете на съвета могат да бъдат преизбрани без ограничение. Членовете могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на мандата, за който са избрани. Мандатът на настоящите членове на СД изтича както следва:

Мариян Илиев Колев – 08.11.2026г.

Илиян Димитров Тодоровски – 08.11.2026г.

Таня Николаева Николова – 08.11.2026г.

Сфери на влияние и отговорност на членовете на СД. Съгласно вътрешното разпределение на функциите, членовете на СД имат следните отговорности и ангажименти:

Таня Николова в качеството си на Изпълнителен директор осъществява оперативното управление на дейността на дружеството, организира производствената дейност и отчита изпълнението на задълженията си пред СД.;

Илиян Тодоровски в качеството си на Председател на СД е натоварен с търговската дейност, осъществяване и поддържане на контакти с клиенти от страната и чужбина.

Мариян Илиев Колев в качеството си на Член на СД е ангажиран с административното обслужване на дейността, решава въпроси, свързани с персонала, счетоводното обслужване и др. в тази област.

СД е приел Правилник за организация на дейността си. Съгласно Правилника СД осъществява планирането и координацията на цялостната дейност на дружеството, очертана в неговия предмет на дейност по Устава, чрез извършване на всички предвидени в него действия по организацията на ръководството и контрола на отделните звена и персонала; утвърждава предложената от Изпълнителните членове на организационно-управленска структура; приема и утвърждава бюджет на дружеството; дава предложения пред общото събрание и упълномощава Изпълнителните членове за придобиване, прехвърляне, предоставяне ползването на дълготрайни материални активи, за сделки с интелектуално собствено, за получаване и извършване на дарения, за придобиване и предоставяне на лицензи, ноу-хау, търговски марки и промишлени образци и др., при спазване на ограниченията на чл.114 от Закона за публично предлагане на ценните книжа; получава всяко тримесечие от Изпълнителните членове обобщена информация за дейността на клоновете, за изпълнение на параметрите от бизнес-програмите им и за постигнатите от тях финансови резултати. Съветът на директорите формира, провежда и реализира стопанската дейност на дружеството, като решава всички въпроси, свързани с дейността на дружеството, с изключение на тези, които по силата на закона или устава са от изключителна компетентност на Общото събрание. СД отчита дейността си пред ОСА и осигурява информация за състоянието на дружеството (3-месечни финансови отчети, месечни отчети за бизнес развитието на дружеството и др.), която може да бъде получена от всеки акционер чрез Директора за връзка с инвеститорите.

V. Информация по чл.100н, ал.8, т.5 от ЗППЦК

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

1. Функции и задължения

- Съветът на директорите на „КММ”АД управлява независимо и отговорно дружеството в съответствие с установените визия, цели, стратегии на компанията и интересите на акционерите.
- Съветът на директорите на „КММ”АД установява и контролира стратегическите насоки за развитие на дружеството.
- Съветът на директорите на „КММ”АД е установил и следва политиката на дружеството в областта на риска и вътрешен одит.
- Съветът на директорите на „КММ”АД спазва законовите, нормативните и договорните задължения на дружеството, съобразно приетия Устав на Дружеството и приетите Правила за работа на СД.
- Съветът на директорите на „КММ”АД е отговорен за създаването и надеждното функциониране на финансово-информационната система на дружеството.
- Съветът на директорите на „КММ”АД дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.
- Съветът на директорите на „КММ”АД дефинира политиката на дружеството по отношение на разкриването на информация и връзките с инвеститорите, предоставя на акционерите изискваната по време и формат от устройствените актове на дружеството информация.

- По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите на „КММ“ АД се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

- Съветът на директорите на „КММ“ АД се отчета за своята дейност пред Общото събрание на акционерите.

2. Избор и освобождаване на членовете на Съвета на директорите

- Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите, съобразно закона и устройствените актове на дружеството, както и в съответствие с принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Съвета на директорите.

- В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

3. Структура и компетентност

- Броят на членовете и структурата на Съвета на директорите се определят в устройствените актове на дружеството.

- Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите трябва да гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на дружеството. Броят и качествата на независимите директори следва да гарантират интересите на акционерите.

- Съветът на директорите трябва да осигури надлежно разделение на задачите и задълженията между своите членове. Основна функция на независимите директори е да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Препоръчително е председателят на Съвета на директорите да бъде независим директор.

- Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

- Членовете на Съвета на директорите трябва да имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция. След избирането им новите членове на Съвета на директорите следва да преминат въвеждаща програма по правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството. Повишаването квалификацията на членовете на Съвета на директорите следва да се насърчава.

- Членовете на Съвета на директорите трябва да разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Препоръчително е устройствените актове на дружеството да определят броя на дружествата, в които членовете на Съвета на директорите могат да заемат ръководни позиции.

- Изборът на членовете на Съвета на директорите на дружеството става посредством прозрачна процедура, която осигурява освен всичко останало навременна и достатъчна информация относно личните и професионалните качества на кандидатите за членове. Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите следва да осигури ефективна работа на дружеството и спазването на законовите изисквания.

4. Възнаграждение

- Размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите се одобряват от Общото събрание на дружеството.

- В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията следва да отчитат:

- Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета на директорите в дейността и резултатите на дружеството;
- Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите;
- Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите и дългосрочните интереси на дружеството.

- Препоръчително е възнаграждението на членовете на Съвета на директорите да се състои от две части: постоянна част и допълнителни стимули.

- Дружеството може да предостави като допълнително възнаграждение на членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

- Редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Съвета на директорите се регламентира от устройствените актове на дружеството.

- Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството. Те не получават допълнителни възнаграждения от дружеството.

- Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

5. Конфликт на интереси

- Членовете на Съвета на директорите трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

- Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

- Членовете на Съвета на директорите трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Съвета на директорите или свързани с него лица.

- Всеки конфликт на интереси в дружеството следва да се разкрива на Съвета на директорите.

- Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

(а) член на Съвета на директорите или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес;

(б) член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

6. Комитети

- Препоръчително е работата на Съвета на директорите да се подпомага от комитети, като Съветът на директорите определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на дружеството.

- През 2021 г. беше създаден Одитен комитет.

- Комитетите би следвало да се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане.

Общо събрание на акционерите

- Всички акционери имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си.

- Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството и чрез представители.

- Корпоративните ръководства осъществяват ефективен контрол, като създават необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

- Корпоративните ръководства изготвят правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

- Корпоративните ръководства организират процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

- Корпоративните ръководства предприемат действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо, и не противоречи на предходната точка от настоящия Кодекс.

- Препоръчително е всички членове на корпоративните ръководства да присъстват на общите събрания на акционерите на дружеството.
- Материали на Общото събрание на акционерите
  - Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, следва да бъдат конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.
  - Дружеството поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.
  - Корпоративните ръководства съдействат на акционерите, овластени от съда за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.
- Корпоративните ръководства гарантират правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

VI. Информация по чл.100н, ал.8, т.6 от ЗППЦК

Дружеството не прилага политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на дружеството във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит на основание изключението, предвидено в чл.100н, ал.12.

Отговорности на ръководството

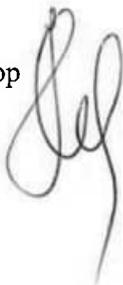
Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на годината и неговите счетоводни резултати. Финансовия отчет се изготвя в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2023 г. е спазен принципът на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Таня Николова
Изпълнителен Директор
19 февруари 2024 г.
гр. Шумен

ДОКЛАД

за прилагане на политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на КММ АД

Приложение към Годишния финансов отчет за 2023 г.

Този доклад е изготвен на основание чл. 12 от НАРЕДБА № 48 на КФН и разкрива начина, по който дружеството прилага Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на КММ АД през 2023 г.

Докладът съдържа преглед на начина, по който дружеството е прилагало политиката за възнагражденията през отчетната година и програма за прилагане на политиката през следващата финансова година.

I. Прилагане на Политиката за възнагражденията през отчетния период

В съответствие с изискванията на Наредба № 48 Дружеството предоставя следната информация относно прилагането на Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите през 2023 г.:

1. информация относно процеса на вземане на решения при определяне на политиката за възнагражденията, включително, ако е приложимо, информация за мандата и състава на комитета по възнагражденията, имената на външните консултанти, чиито услуги са били използвани при определянето на политиката за възнагражденията:

Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на КММ АД е разработена от Съвета на директорите на дружеството в съответствие с изискванията на НАРЕДБА № 48, като отчита и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление

В съответствие с политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на Дружеството не е създаден Комитет по възнагражденията, а спазването на политиката на възнагражденията се наблюдава от независимите членове на съвета на директорите.

2. информация относно относителната тежест на променливото и постоянното възнаграждение на членовете на управителните и контролните органи:

Членовете на Съвета на директорите имат право на възнаграждение, чийто вид, размер и срок, за който са дължими, се определя с решение на Общото събрание на акционерите и се изплаща при условията и в сроковете на сключените между тях и Дружеството договори за управление.

Членовете на СД не са получавали допълнителни възнаграждения.

Членовете на СД не са получавали променливо възнаграждение за дейността си през 2023 г.

3. информация относно критериите за постигнати резултати, въз основата на които се предоставят опции върху акции, акции на дружеството или друг вид променливо възнаграждение и обяснение как критериите по чл. 14, ал. 2 и 3 допринасят за дългосрочните интереси на дружеството:

Не са предоставени опции върху акции, включително акции на дружеството, права за придобиване на финансови инструменти или друг вид променливо възнаграждение.

Изплащането на променливо възнаграждение се извършва само ако това не застрашава финансовата стабилност на дружеството и в съответствие с обективни и измерими критерии за постигнати резултати от дейността и нефинансови показатели, които имат за цел да насърчават стабилността на дружеството в дългосрочен план и са от значение за дългосрочната дейност на дружеството.

4. пояснение на прилаганите методи за преценка дали са изпълнени критериите за постигнатите резултати:

Съгласно действащата Политика за възнагражденията на членовете на контролните органи на КММ АД, дружеството прилага следните критерии за всички допустими форми на възнаграждения на управителните органи, а именно:

- осъществяване на технологично обновление и развитие в областта на предлаганите услуги;
- увеличаване на производителността и качеството на труда в дружеството;
- печалба и развитие на дружеството;
- подобряване на бизнес средата;
- налагане на високи стандарти на фирмено управление;
- интегриране на корпоративната социална отговорност в ежедневната управленска практика на дружеството;
- стабилно и устойчиво развитие на дружеството в икономически, социален и екологичен аспект;
- увеличаване на изгодата за акционерите;
- адекватност на административната, организационната и отчетна структури на дружеството и осигуряването на максимална ефективност на дейността на дружеството;

Чрез вградените системи за вътрешен контрол, правоимащите могат във всеки един момент да се запознаят с изпълнението на посочените критерии и задължително се организират срещи в месеца следващ месеца на всяко тримесечие. С тази утвърдена практика се гарантира обективното изпълнение на поставените принципи

5. пояснение относно зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати:

Определената от общото събрание на акционерите постоянна част от възнаграждението за всеки от членовете на СД не е обвързана с нетните приходи от продажби и с печалбата на КММ АД.

6. основните плащания и обосновка на годишната схема за изплащане на бонуси и/или на всички други непарични допълнителни възнаграждения:

Основните принципи и критерии за изплатените променливи възнаграждения са представени в предходните точки.

7. описание на основните характеристики на схемата за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и информацията относно платените и/или дължимите вноски от дружеството в полза на директора за съответната финансова година, когато е приложимо:

Няма предвидено допълнително пенсионно осигуряване за членовете на СД, извън допълнителното задължително пенсионно осигуряване за лица, родени след 1960 г.

8. информация за периодите на отлагане на изплащането на променливите възнаграждения:

На общо събрание на акционерите до момента няма гласувано изплащане на променливо възнаграждение.

9. информация за политиката на обезщетенията при прекратяване на договорите:

При прекратяване на договора с изпълнителен член на Съвета на директорите поради изтичане и не подновяване на мандата, за който е избран, Дружеството не дължи обезщетение.

10. информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани, при променливи възнаграждения, основани на акции:

Не са предвидени възнаграждения, включващи акции, включително акции на дружеството и права за придобиване на финансови инструменти.

11. информация за политиката за запазване на определен брой акции до края на мандата на членовете на управителните и контролните органи след изтичане на периода по т. 10:
Дружеството няма такава политика.

12. информация относно договорите на членовете на управителните и контролните органи, включително срока на всеки договор, срока на предизвестие за прекратяване и детайли относно обезщетенията и/или други дължими плащания в случай на предсрочно прекратяване:

Договорът с всеки член на СД е сключен до края на мандата, за който е избран от Общото събрание на акционерите. При предсрочно прекратяване на договора същият има право на обезщетение в размер на тримесечното му брутно възнаграждение. Обезщетение не се дължи в случай, че освобождаването е по причина незадоволителни резултати или виновно поведение на члена на Съвета на директорите.

Отношенията между КММ АД и изпълнителните директори се уреждат с договор за възлагане на управлението, които се сключва по реда на Търговския закон.

Няма други предвидени обезщетения или други дължими плащания, в случай на предсрочно прекратяване.

13. пълния размер на възнаграждението и на другите материални стимули на членовете на управителните и контролните органи за съответната финансова година:

Пълният размер на brutното възнаграждението на членовете на Съвета на директорите за финансовата 2023 г. е както следва:

- Таня Николаева Николова- 73 497.21 лв.
- Илиян Димитров Тодоровски- 73 497.21 лв.
- Мариян Илиев Колев- 73 497.21 лв.

14. информация за възнаграждението на всяко лице, което е било член на управителен или контролен орган в публично дружество за определен период през съответната финансова година:

Не е приложимо за отчетната финансова година.

През периода на 2023 година не са назначавани и/ или освобождавани като членове на контролните органи лица, различни от представените в чл. 13 за определен период през текущата финансова година.

15. информация по отношение на акциите и/или опциите върху акции и/или други схеми за стимулиране въз основа на акции:

До момента не са предоставени такива възможности.

16. Информация относно годишно изменение на възнаграждението, резултатите на дружеството и на средния размер на възнагражденията на основа пълно работно време на служителите в дружеството, които не са директори, през предходните поне пет финансови години, представени заедно по начин, който да позволява съпоставяне

	2023 г.	2022 г.	2021 г.	2020 г.	2019 г.
Средно, брутно годишно възнаграждение на служителите на пълно работно време	1 159	1 062	822	856	823
Средно, брутно годишно възнаграждение на СД	220	208	190	167	324
Нетен финансов резултат (балансова печалба)	16	101	(353)	128	9

17. Информация за упражняване на възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение

През настоящата година не е упражняване възможността да се изисква връщане на променливо възнаграждение.

18. Информация за всички отклонения от процедурата за прилагането на политиката за възнагражденията във връзка с извънредни обстоятелства по чл. 11, ал. 13, включително разяснение на естеството на извънредните обстоятелства и посочване на конкретните компоненти, които не са приложени

През изтеклата година Дружеството не се отклонявало от процедурата за прилагането на политиката на възнагражденията във връзка с извънредни обстоятелства и не е упражнявало възможността да се въвежда променливо възнаграждение.

19. Програма за прилагане на политиката за възнагражденията за следващата финансова година

В приетата на редовно годишно общо събрание на акционерите на Дружеството Политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите са залегнали основните принципи на Наредба № 48 на Комисията за финансов надзор.

Политиката за възнагражденията има за цел да подкрепи дългосрочните бизнес цели на компанията и да насърчава поведение, което подкрепя създаването на стойност за акционерите, като в същото време осигурява конкурентно възнаграждение, което е достатъчно да привлече и задържи директори с качества, необходими за успешно управление и развитие на дружеството. Тази политика е разработена за прилагане за дълъг период от време, освен в случай, че акционерите на КММ АД не поискат нейната актуализация и промяна. Изменения в утвърдената от Общото събрание на акционерите Политика, се приемат по реда на нейното изготвяне и утвърждаване.

Съветът на директорите счита, че залегналите в политиката принципи за определяне на възнагражденията към настоящия момент са ефективни, с оглед на постигнатите финансови резултати през отчетния период. Тяхното прилагане и занаяпред е приоритет на Съвета на директорите на КММ АД.

Съветът на директорите е отговорен за своевременното оповестяване на утвърдената от Общото събрание на акционерите Политика за възнагражденията и последващите изменения в нея.

На свое заседание Съветът на директорите направи преглед на политиката по отношение на изпълнителните директори. Съветът на директорите е дал своите препоръки при определянето на възнагражденията на служителите на други ръководни длъжности в администрацията на дружеството. Той следи нивото и структурата на възнагражденията на служителите на други ръководни длъжности в администрацията въз основа на информация, предоставена от изпълнителния директор на дружеството и гарантира, че възнаграждението на всеки изпълнителен член на съвета на директорите е справедливо определено спрямо възнаграждението на другите членове на съвета на директорите и други служители на ръководни длъжности в администрацията.

Таня Николова
Изпълнителен Директор
19 февруари 2024 г.
гр. Шумен

ФИНАНС ОДИТ КОНСУЛТ 2002 ООД

www.oditfin.bg

9000, гр. Варна, бул. „Осми Приморски полк“ № 122, вх. Б, ап.80
тел.: (+359) 052/991214; 052/991122; e-mail: fok2002@abv.bg
9000, гр. Варна, ул. „Цар Асен“ № 68, вх. А, ап.1
9000, гр. Варна, ул. „Войнишка“ № 5, вх. А, ап.1

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА „КММ“ АД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „КММ“ АД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период.

По наша професионална преценка няма ключови одиторски въпроси които да бъдат комуникирани.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността и декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за Докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н. ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

г) В резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността;

д) Докладът за изпълнение на политиката за възнагражденията за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на финансовия отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информацията относно сделките със свързани лица е оповестена в Приложение 28 към финансовия отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Нашите отговорности за одит на финансовия отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, включват оценяване дали финансовият отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансовия отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Финанс одит консулт 2002“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на „КММ“ АД („Дружеството“) с решение на Общо събрание на акционерите на 18 май 2023 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Дружеството представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството.

Докладване за съответствие на електронния формат на финансовия отчет, включен в годишния индивидуален финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.4 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, ние изпълнихме процедурите, съгласно „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверка на формата и дали четимата от човек част на този електронен формат съответства на одитирания финансов отчет и изразяване на становище по отношение на съответствието на електронния формат на финансовия отчет на КММ АД за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., приложен в електронния файл „485100TLR1K7UKS1CU30-20231231-BG-SEP.xhtml“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Въз основа на тези изисквания, електронният формат на финансовия отчет, включен в годишния индивидуален отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат.

Ръководството на Дружеството е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на финансовия отчет в XHTML.

Нашето становище е само по отношение на електронния формат на финансовия отчет, приложен в електронния файл „485100TLR1K7UKS1CU30-20231231-BG-SEP.xhtml“ и не обхваща другата информация, включена в годишния финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК.

На базата на извършените процедури, нашето мнение е, че електронният формат на финансовия отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2023 година, съдържащ се в приложения електронен файл „485100TLR1K7UKS1CU30-20231231-BG-SEP.xhtml“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Дата: 27 март 2024 г.

Фанка Нонева: Регистриран одитор, отговорен за одита, управител на Финанс одит консулт 2002 ООД, Одиторско дружество № 101
9000, гр. Варна, бул. Осми Приморски полк
122, вх. Б, ап. 80

	Прило жение	31 декември 2023 ХИЛ. ЛВ.	31 декември 2022 ХИЛ. ЛВ.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	7	9 375	10 296
Активи с право на ползване	7.1	285	64
Инвестиционни имоти	7.2	1 144	322
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	8	6	-
Нетекущи активи общо		10 810	10 682
Текущи активи			
Материални запаси	10	1 187	1 239
Търговски и други вземания	9	1 407	985
Парични средства и еквиваленти	11	381	321
Текущи активи общо		2 975	2 545
Общо активи		13 785	13 227
КАПИТАЛ			
Капитал и резерви на собствениците			
Основен капитал	15	300	300
Преоценъчен резерв	13	9 524	9 524
Други резерви	14	839	839
Резерв актюерска загуба		13	23
Неразпределена печалба	12	205	189
Общо капитал		10 881	10 875
ПАСИВИ			
Нетекущи пасиви			
Отсрочени данъчни пасиви	19	335	357
Задължения свързани с пенсионни доходи	20	111	87
Заеми	17	43	120
Задължения по лизингови договори	18	178	36
Други дългосрочни задължения	16	784	496
Нетекущи пасиви общо		1 451	1 096
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	16	703	472
Заеми	17	671	727
Задължения по лизингови договори	18	79	57
Текущи пасиви общо		1 453	1 256
Общо пасиви		2 904	2 352
Общо собствен капитал и пасиви		13 785	13 227

Финансовите отчети от страница 5 до страница 35 са одобрени на 19 февруари 2024 г.

Изпълнителен
директор:
Таня
Николова

Главен
счетоводител
Елеонора
Цветанова

Заверил съгласно одиторски доклад
от 27 март 2024 г.
Фанка Нонева- Регистриран одитор,
отговорен за одита, управител на
Финанс одит консулт 2002 ООД.
Одиторско дружество № 101

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
31 ДЕКЕМВРИ 2023

	Прило жение	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от продажби	21	3 715	3 293
Себестойност на продажбите	23	(2 764)	(2 590)
Брутна печалба		951	703
Административни разходи	24	(998)	(985)
Други приходи за дейността	25	120	324
Печалба от дейността		73	42
Финансови приходи	26	-	100
Финансови разходи	26	(61)	(46)
Печалба преди данъци		12	96
Разходи за данъци	27	4	5
Печалба за годината		16	101
Друг всеобхватен доход			
Актьорска печалба (загуба)	20.1	(10)	21
Общо всеобхватен доход за годината		6	122
Доход на акция (лева за акция)		0.05	0.34

Финансовите отчети от страница 5 до страница 35 са одобрени на 19 февруари 2024 г.

Изпълнителен
директор:
Таня
Николова

Заверил съгласно одиторски
доклад от 27 март 2024 г.
Фанка Нонева- Регистриран
одитор, отговорен за одита,
управител на Финанс одит
консулт 2002 ООД, Одиторско
дружество № 101

Главен
счетоводител
Елеонора
Цветанова

	Основен Капитал	Резерв актюерски печалби и загуби	Други резерви	Преоценъ чен резерв	Неразп. печалба	Общо капитал
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Салдо към 1 януари 2022	300	2	839	9 524	88	10 753
Печалба за годината	-	-	-	-	101	101
Друг всеобхватен доход	-	21	-	-	-	21
Салдо към 31 декември 2022	300	23	839	9 524	189	10 875
Салдо към 1 януари 2023	300	23	839	9 524	189	10 875
Печалба за годината	-	-	-	-	16	16
Друг всеобхватен доход	-	(10)	-	-	-	(10)
Салдо към 31 декември 2023	300	12	839	9 524	205	10 881

Финансовите отчети от страница 5 до страница 35 са одобрени на 19 февруари 2024 г.

Изпълнителен
директор:
Таня
Николова

Главен
счетоводител
Елеонора
Цветанова

Заверил съгласно одиторски
доклад от 27 март 2024 г.
Фанка Нонева- Регистриран
одитор, отговорен за одита,
управител на Финанс одит
консулт 2002 ООД. Одиторско
дружество № 101

	Прило жение	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от продажби		4 031	3 767
Плащания към доставчици		(2 620)	(2 886)
Плащания свързани с трудови възнаграждения		(1 381)	(1 295)
Постъпления от данъци върху печалбата и други		378	340
Парични потоци свързани с финансираня		149	150
Плащания към други кредитори		(3)	(2)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		554	74
Паричен поток от инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба инвестиция в асоциирано дружество		-	2
Плащания свързани с предоставени заеми		(15)	-
Плащания за покупка на дълготрайни активи		(159)	-
Придобиване на финансови активи		(6)	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(180)	2
Паричен поток от финансова дейност			
Постъпления от заеми		120	120
Платени заеми		(255)	(96)
Плащания по свързани с лизингови договори		(129)	(18)
Платени лихви		(32)	(21)
Платени такси, комисионни		(7)	(8)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(303)	(23)
Нетно увеличение на паричните средства		71	53
Нетен ефект от промяна на валутните курсове		(11)	(11)
Парични средства в началото на годината	11	321	279
Парични средства в края на годината	11	381	321

Финансовите отчети от страница 5 до страница 35 са одобрени на 19 февруари 2024 г.

Изпълнителен
 директор:
 Таня
 Николова

Заверил съгласно одиторски доклад от 27 март 2024 г.
 Фанка Нонева- Регистриран одитор, отговорен за одита, управител на Финанс одит консулт 2002 ООД. Одиторско дружество № 101

Главен
 счетоводител
 Елеонора
 Цветанова

Приложения към финансовия отчет

1. Резюме на дейността

Дружеството е с публично акционерно дружество, регистрирано по търговския закон с решение № 94 на Шуменски Окръжен Съд от 3 април 1996 г. и е със седалище на управление в гр. Шумен, бул. Мадара 38.

Предмет на дейност на Дружеството е изработка на корабни котли, топлообменници, хидрофори, машиностроителна продукция и др.

Във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на финансовия отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) приети от Европейският съюз (МСФО, приети от ЕС), тълкуванията на МСФО приложими за дружества отчитащи се по МСФО.. Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена, освен в случаите на извършена преценка на земи и сгради, финансови активи на разположение за продажба и финансови активи и пасиви (вкл. Деривативни инструменти), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Когато е прилагало счетоводната политика на предприятието, ръководството се е основавало на собствената си преценка. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 2 Счетоводна политика.

2.1.1. Принцип на действащото предприятие

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще и съответно ще е в състояние да реализира активите си и да уреди пасивите си в обичайния ход на стопанската си дейност.

От началото на 2020 г. пандемията от Covid-19 доведе до сериозни затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли в световен мащаб.

През 2021 г. дейността на Дружеството беше силно повлияна от пандемичната криза в световен мащаб, динамичното рязко увеличение на цените на основни ресурси- метали, енергия, в резултат на което дейността в много сектори от икономиката беше силно ограничена или спряна.

Същевременно през февруари 2022 г. Русия започна военни действия срещу Украйна. В световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. Инфлацията нарастна в продължение на вече съществуващата в резултат на Covid-19. Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на военния конфликт в Украйна върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността, но счита, че въздействието ще доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Дружеството, и е възможно да има съществен негативен ефект върху дейността и съответно върху финансовите резултати от дейността на Дружеството.

Въпреки, че клиентите на Дружеството са от държави от Европейския съюз, предвидимостта на количеството нови поръчки в краткосрочен аспект е невъзможна на база посочените по-горе причини. Работният цикъл на дейността на Дружеството обикновено е продължителен период от време (няколко месеца). Към настоящия момент работния ресурс и капацитетът на производствените мощности е ангажиран в основната си част.

В тези условия ръководството на Дружеството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще.

3. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Дружеството:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

4. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този индивидуален финансов отчет са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС;

Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС.

4.1. Сделки в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си (“функционална валута”).

Годишния финансов отчет е представен в хил. Български лева, която е функционална валута и валута на представяне

Българският лев е фиксиран към еврото (EUR), посредством механизма на валутния съвет, въведен в Република България, от 1 януари 1999г.

(б) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се трансформират във функционална валута, като се прилага официалния курс за съответния ден. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преоценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за доходите.

Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на баланса.

Значими валутни курсове:

	31 декември 2023 г. лева	31 декември 2022 г. лева
1 евро се равнява на	1.95583	1.95583

4.2. Приходи от договори с клиенти

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисиона, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Обичайно дружеството действа в качеството си на принципал по договорите с клиенти.

4.2.1. Приходи, които се признават към определен момент

Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба, които не са обвързани с договор за бъдеща сервизна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Дружеството прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията / метод, отчитащи вложените ресурси.

Когато продажбата на стоки включва поощрения за лоялни клиенти, те се разпределят в рамките на цената на сделката и се признават като пасиви по договор. Полученото възнаграждение се разпределя между отделните задължения за изпълнение, включени в договора за продажба на база на техните единични продажни цени/ остатъчна стойност. Приход от този вид продажби се признава, когато клиентът замени получените поощрения с продукти, доставени от Дружеството.

4.2.2. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.2.3. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.3. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.4. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/ постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.5. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.6. Нематериални активи

Програмни продукти

В общия случай, разходите за разработване и поддръжка на компютърни програмни продукти се признават на разход в момента на възникването им. Разходи, които са директно свързани с разграничим и уникален програмен продукт, контролиран от Дружеството, се признават като нематериален актив, когато отговарят на следните критерии:

- технически е възможно да се завърши програмен продукт така, че той да е готово за използване
- управлението възнамерява да завърши програмния продукт и да го използва или да го продава;

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи.

4.7. Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на Земите и Сградите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие амортизации и загуби от обезценка. Направените Модел на цената на придобиване

Машините и съоръженията последващо се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизингови договори, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на активите се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

- Сгради	7-80 години
- Машини и оборудване	2-50 години
- Транспортни средства	10 години
- Стопански инвентар	5-7 години
- Активи с право на ползване	4.4 години

Остатъчната стойност и полезния живот на активите се преразглеждат, и ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет.

Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, дълготрайният материален актив се отчита по неговата възстановима стойност.

Печалбите и загубите от изписване на дълготрайни материални активи се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в отчета за доходите.

Разходите по заеми се отчитат като текущ разход.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8. Дружеството като лизингополучател

За всеки нов сключен договор Дружеството преценява дали той е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договърът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчети краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в Активи с право на ползване, а задълженията по лизингови договори са включени в Задължения по лизингови договори.

4.9. Инвестиционни имоти

Класификация и признаване

Предприятието класифицира като инвестиционни имоти, съгласно МСС 40, части от сгради, които се държат дългосрочно по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчетва като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Оценяване

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност. Справедливата стойност на инвестиционните имоти отразява текущите пазарни условия към датата на баланса и се определя от ръководството с помощта на лицензирани оценители.

Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в печалбата или загубата за годината в която са възникнали и се представят съответно в други доходи - нетно в отчета за всеобхватния доход.

4.10. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат като използват метода на собствения капитал, както е описан в МСС 28.

Всички последващи промени в размера на участието на Дружеството в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред "Печалба/(Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Дружеството. В случаите, в които дялът на Дружеството в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Дружеството не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Дружеството няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Дружеството признава своя дял дотолкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от транзакции между Дружеството и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Дружеството в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Дружеството.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Дружеството.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Дружеството оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.11. Обезценка на нефинансови активи

Активи, които имат неопределен полезен живот не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничени единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи различни от положителна репутация, които подлежат на обезценка, се преглеждат за наличие на признаци за необходимостта от обезценка към всяка отчетна дата.

Към всяка балансова дата за обезценените в предходни периоди нефинансови активи, различни от положителната търговска репутация се извършва преглед за евентуално реинтегриране на загубите от обезценка.

За нуждите на теста за обезценка активите са групирани на най-ниските нива, за които може да се идентифицира единица генерираща парични потоци.

4.12. Нетекущи активи държани за продажба

Дружеството класифицира нетекущите активи като държани за продажба когато тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба и продажбата е много вероятна. Те се отчитат по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност намалена с разходите за продажба.

4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и продукция. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.14. Финансови инструменти

4.14.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.14.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.14.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дружеството няма много на брой възникнали вземания. Поради тази причина кредитните загуби се анализират индивидуално. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат задълженията си към Дружеството.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котираат на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.14.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби- моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба.

Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на тази подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а в следствие по амортизирана стойност (като се използва метода на ефективния лихвен процент), намалена с евентуална провизия за обезценка, основаваща се на преглед, извършван от ръководството, на салдата в края на всеки месец. Провизията за обезценка се прави в случай, че съществува обективно доказателство, че Дружеството няма да бъде в състояние да събере всички дължими суми съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет. За индикатори на наличието на основание за обезценка се считат значими финансови затруднения на клиент, обявяване в несъстоятелност, закъснение в плащането или неплащане въобще. Сумата на обезценката е разликата между балансовата и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на паричните потоци, дисконтирана с ефективния лихвен процент. Размерът на провизията за обезценка се признава в отчета за доходите.

Провизията за обезценка се признава в отчета за доходите и се класифицира като разходи за маркетинг и продажби. При плащане от страна на клиент на вземане, за което вече е била начислена обезценка, се извършва обратна на начислението на обезценката операция. Тя се отразява в намаление на разходите за маркетинг и продажби, посочени в отчета за доходите.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Значително увеличение на кредитния риск

Очакваните кредитни загуби се измерват като коректив, равен на 12-месечни очаквани кредитни загуби за активи във фаза 1, или очаквани кредитни загуби за целия срок на актива от фаза 2 или фаза 3. Активът преминава към фаза 2, когато кредитният му риск се е увеличил значително от първоначалното признаване. МСФО 9 не дефинира какво представлява значително увеличение на кредитния риск. При оценката дали кредитният риск на даден актив се е увеличил значително, Дружеството взема предвид качествената и количествената разумна и подкрепяща бъдеща информация

4.14.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по транзакцията. Задълженията по получени заеми се отчитат първоначално по стойността на получените финансови средства, а последващо – по амортизирана стойност чрез използване на ефективен лихвен процент, който поради естеството на договорите съвпада с договорения лихвен процент. Заемите се класифицират като краткотрайни задължения, освен ако Дружеството няма непрекословното право да разсрочва погасяването на задължението за най-малко 12 месеца след датата на баланса.

4.14.6. Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджирането

Дружеството прилага проспективно новите изисквания за отчитане на хеджирането в МСФО 9. Деривативните финансови инструменти се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата с изключение на деривативи, определени като хеджиращи инструменти при хеджиране на парични потоци, които изискват специфично счетоводно третиране. За да отговарят на условията за отчитане на хеджиране, хеджиращото взаимоотношение трябва да отговаря на всички изброени по-долу изисквания:

- съществува икономическа връзка между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент;
- ефектът от кредитния риск не е съществена част от промените в стойността, които произтичат от тази икономическа връзка
- коефициентът на хеджиране на хеджиращото взаимоотношение е същият като този, който произтича от количеството на хеджираната позиция, която Дружеството действително хеджира, и количеството на хеджиращия инструмент, което Дружеството действително използва, за да хеджира това количество хеджирани позиции.

Всички деривативни финансови инструменти, използвани за отчитане на хеджирането, се признават първоначално по справедлива стойност и се отчитат по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

До степента, до която хеджирането е ефективно, промените в справедливата стойност на деривативи, определени като хеджиращи инструменти в хеджирането на парични потоци, се признават в друг всеобхватен доход и се включват в хеджиращия резерв на паричния поток в собствения капитал. Всяка неефективност в хеджиращите взаимоотношения се признава незабавно в печалбата или загубата.

В момента, когато хеджираната позиция влияе върху печалбата или загубата, печалбата или загубата, признати преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата и се представя като корекция за прекласификация в друг всеобхватен доход. Ако обаче нефинансов актив или пасив е признат в резултат на хеджираната транзакция, печалбите и загубите, признати преди това в друг всеобхватен доход, се включват в първоначалното оценяване на хеджираната позиция.

Ако прогнозната транзакция вече не се очаква да възникне, всяка свързана печалба или загуба, призната в друг всеобхватен доход, се прехвърля незабавно в печалбата или загубата. Ако хеджиращото взаимоотношение престане да отговаря на условията за ефективност, счетоводното отчитане на хеджирането се прекратява и свързаната печалба или загуба се отразява като резерв в собствения капитал, докато се извърши прогнозната транзакция.

4.15. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой и пари по банкови сметки други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с първоначален падеж от 3 месеца и по-малко, както и банкови овърдрафти. В баланса овърдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните заеми.

4.16. Собствен капитал

Обикновените акции се класифицират като капитал. Привилегированите акции със задължение за обратно изкупуване се класифицират като пасиви (виж счетоводна политика т. 2.13).

Разходите по емисията на нови акции, които са пряко свързани с нея, се отчитат в собствения капитал като намаление на постъпленията от емисията, като се елиминира ефекта на данъците върху дохода. Разходите по емитирането на акции или опции, или директно свързани с бизнескомбинация, са включени в цената на придобиване.

Когато Дружеството изкупува собствени акции, платената сума, включваща и съответните пряко свързани допълнителни разходи, (негирана с ефекта на данъците върху дохода), се изважда от принадлежащия на собствениците на Дружеството капитал, докато обратно изкупените акции не се обезсилят, продадат или преиздадат. Когато тези акции по-късно се продадат или преиздадат, всеки приход, негиран с пряко свързаните допълнителни разходи по транзакцията и съответния данъчен ефект, се включва в капитала, принадлежащ на собствениците на Дружеството.

Капиталът на дружеството е представен в размер, съответстващ на съдебно-регистрация.

4.17. Текущи и отсрочени данъци

Разходът за данък за периода се състои от текущ и отсрочен данък. Данъкът се признава в отчета за доходите освен в случаите на транзакции признати директно в собствения капитал. В тези случаи данъкът също се признава в собствения капитал.

Разходът за текущ данък, признат в отчета за доходите, е определен съгласно приложимото действащо данъчно законодателство в страната към датата на съставяне на годишния финансов отчет.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовите отчети. Ако обаче, данъчните временни разлики възникват от първоначалното признаване на актив или пасив при различна от бизнес комбинация транзакция, което не е засегнало нито счетоводната, нито данъчната печалба /загуба/ по време на транзакцията, то тази разлика не се осчетоводява.

При изчисляване на отсрочените данъци се използват данъчните ставки и нормативна уредба, които действат към датата на съставяне на баланса, които се отнасят за периодите на очакваното обратно проявление на данъчните временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава само в случай, че е вероятно наличието на достатъчни по размер бъдещи облагаеми печалби, срещу които тези активи да могат да бъдат използвани.

4.18. Доходи на наети лица

(а) Задължения при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. В случай, че работникът или служителят е работил в Дружеството през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на брутното му трудово възнаграждение.

Задължението за изплащане на дефинирани доходи се изчислява годишно от независими актюери, като се използва кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи се определя като се дисконтират очакваните бъдещи изходящи парични потоци, с лихвените проценти на висококачествени държавни ценни книжа, които са с падеж, близък до този на съответното задължение, и във валутата, в която са деноминирани плащанията.

Актюерските печалби и загуби, възникнали в резултат на практически корекции и промени на актюерските предположения, се признават в отчета за доходите на база оставащия среден срок на прослужване на съответните служители. Разходите за предишен трудов стаж се признават в отчета за доходите в момента на тяхното възникване, освен в случаите, когато пенсионния план е създаден с условие, че служителите трябва да останат на работа за определен период от време. В такъв случай разходите за предишен трудов стаж се амортизират по линейния метод за „периода на придобиване“.

4.19. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.20. Свързани лица

За целите на настоящия финансов отчет Дружеството представя като свързани лица акционерите, техните дъщерни и асоциирани дружества, служители на ръководни постове и членовете на управителния съвет и надзорния съвет, както и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се смятат и се третираат като свързани лица.

4.21. Разпределение на дивиденди

Разпределението на дивиденди на акционерите на Дружеството се признава като задължение във финансовите отчети на Дружеството в периода, в който е одобрено от акционерите на Дружеството.

5. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

5.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Дружеството извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства

5.2. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

5.3. Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Дружеството не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

6. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2023 г.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

6.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

6.2. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

6.3. Лизингови договори - определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Дружеството не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Дружеството би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Дружеството „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Дружеството оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за предприятието оценки (като например кредитен рейтинг на дружество).

7. Имоти, машини и съоръжения

	Земи		Сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Стопански инвентар		Други ДМА		Разходи за придобиване на ДМА		Програмни продукти		Общо		
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Брутна балансова стойност																			
Салдо към 1 януари 2022 г.	5 927	4 007	3 864	199	116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	-	14 154	
Новопридобити активи	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	202	-	-	-	204	
Описани активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Трансфер към инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Салдо към 31 декември 2022 г.	5 927	4 007	3 866	199	116	-	-	-	-	-	-	-	-	202	41	-	-	14 358	
Амортизация																			
Салдо към 1 януари 2022 г.	-	(1 109)	(2 363)	(180)	(107)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(41)	-	-	(3 800)	
Начислена амортизация	-	(64)	(187)	(3)	(8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(262)	
Описана амортизация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Трансфер към инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Салдо към 31 декември 2022 г.	-	(1 173)	(2 550)	(183)	(115)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(41)	-	-	(4 062)	
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	5 927	2 834	1 316	16	(115)	1	202	(41)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 296	

Брутна балансова стойност

Салдо към 1 януари 2023 г.	5 927	4 007	3 866	199	116	-	-	-	-	-	-	-	-	202	41	-	-	14 358	
Новопридобити активи	-	33	37	-	-	281	-	-	-	-	-	-	-	(202)	-	-	-	351	
Описани активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(202)	
Трансфер към инвестиционни имоти	(822)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(822)	
Салдо към 31 декември 2023 г.	5 105	4 040	3 903	199	116	281	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	-	13 685	
Амортизация																			
Салдо към 1 януари 2023 г.	-	(1 173)	(2 550)	(183)	(115)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(41)	-	-	(4 062)	
Начислена амортизация	-	(64)	(158)	(4)	(1)	(21)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(248)	
Описана амортизация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Трансфер към инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Салдо към 31 декември 2023 г.	-	(1 237)	(2 708)	(187)	(116)	(21)	-	-	-	-	-	-	-	-	(41)	-	-	(4 310)	
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	5 105	2 803	1 195	12	-	260	-	9 375											

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Относно заложените активи виж приложение 17 Заеми.

7.1. Активи с право на ползване

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	295	295
Новопридобити активи	282	-
Салдо към 31 декември	<u>577</u>	<u>295</u>
Амортизация		
Салдо към 1 януари	(231)	(163)
Начислена амортизация	(61)	(68)
Салдо към 31 декември	<u>(292)</u>	<u>(231)</u>
Балансова стойност към 31 декември	<u>285</u>	<u>64</u>

7.2. Инвестиционни имоти

	Сгради	Земи	<i>хил. лв.</i> Общо
Балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2022 г.	322	-	322
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	<u>322</u>	<u>-</u>	<u>322</u>

Балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2023 г.	322	-	322
Трансфер от използвани от Дружеството имоти	-	822	822
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	<u>322</u>	<u>822</u>	<u>1 144</u>

През 2020 г. Дружеството прекласифицира част от сграда като Инвестиционни имоти поради сключен договор за наем. Сградите са оценени и представени по справедлива стойност.

Инвестиционните имоти към 31.12.2023 г. са в размер на 1 144 хил. лв. (2022 г.: 322 хил. лв.) и приходите от наем от тях са в размер на 54 хил. лв. (2022 г.: 51 хил. лв.)

През 2023 г. и 2022 г. не са извършени подобрения на инвестиционните имоти.

През 2023 г. дружеството сключва дългосрочен договор за преотстъпване използването на част от свой недвижим имот (виж също приложение 28).

Ръководството е преценило, че балансовата стойност на активите съответства на техните пазарни стойности.

8. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

През 2023 г. Дружеството придобива 4% от капитала на КММ Солар ООД. Размерът на инвестицията е на стойност 6 хил. лв.

9. Търговски и други вземания

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания, в т.ч.	1 044	778
<i>отчетна стойност</i>	1 090	824
<i>обезценка</i>	(46)	(46)
Данъци за възстановяване	55	86
Вземания от свързани лица (виж също приложение 28)	15	50
Съдебни и присъдени вземания	-	20
<i>отчетна стойност</i>	30	30
<i>обезценка</i>	(30)	(10)
Разходи за бъдещи периоди	38	35
Платени аванси	245	2
Други вземания	10	14
Всичко търговски и други вземания	<u>1 407</u>	<u>985</u>

Ръководството счита, че справедливите стойности на търговските и други вземания нямат съществени разлики с посочените по-горе стойности.

10. Материални запаси

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	1 025	953
Незавършено производство	162	286
	<u>1 187</u>	<u>1 239</u>

11. Парични средства и еквиваленти

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и налични пари	381	321
	<u>381</u>	<u>321</u>

За целите на отчета за паричните потоци парите включват следното:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой	7	16
Парични средства в банкови сметки	374	274
Блокирани парични средства	-	31
	<u>381</u>	<u>321</u>

12. Неразпределена печалба(загуба)

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Баланс към 01 януари	189	88
Печалба (загуба) за годината	16	101
Промяна на преоценъчен резерв	-	-
Баланс към 31 декември	<u>205</u>	<u>189</u>

13. Преоценъчен резерв

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Баланс към 01 януари	9 524	9 524
Неразпределена печалба	-	-
Баланс към 31 декември	<u>9 524</u>	<u>9 524</u>

Към 31.12.2023 г. в посочения преоценъчен резерв се съдържат 5 882 хил. лв. преоценъчен резерв на земя и 3 642 хил. лв. преоценъчен резерв на сгради- нетно от начислен данъчен пасив представен в приложение 19 Отсрочени данъчни пасиви.

14. Други резерви

Други резерви са образувани в резултат от заделянето на 10% от остатъчната печалба съгласно изискванията на Търговския Закон и решение на Общото събрание на акционерите. Съгласно законовите изисквания законовия резерв следва да достигне минимум 10% от стойността на регистрирания капитал. Тези резерви не са разпределяеми. Другите резерви са формирани основно от преоценката на активите и пасивите на Дружеството извършена през 1997 г. Тези резерви са разпределяеми.

15. Основен капитал

	Обикновени акции (бр.)	Номинална стойност лв.	Премии от емисии хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2022 г.	300 000	1	-	300
Към 31 декември 2023 г.	300 000	1	-	300

Акционерна структура по притежавани пакети (над 5% от капитала на дружеството) :

- 1) Мариан Илиев Колев, притежаващ 95 000 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 31.67% от капитала на дружеството; Придобити през м. юли 2016 г.;
- 2) Пламен Дончев Костов – притежава 40 000 броя акции с право на глас, представляващи 13.33% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 3) Драгомир Димитров Пантелеев – притежава 33 500 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 11.16% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 4) Илиян Димитров Тодоровски – притежава 30 130 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 10.04% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 5) Василена Димитрова Новакова, притежаваща 52 418 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 17.47% от капитала на дружеството. Придобити м. юли 2016г.
- 6) ТБ ИНВЕСТБАНК АД, притежаваща 20 827 броя акции с право на глас, представляващи 6.94% от капитала на дружеството.
- 7) Други акционери - притежават 28 125 броя акции с право на глас ,представляващи 9.39% от капитала на дружеството.

16. Търговски и други задължения

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни		
Търговски задължения	447	259
Задължения към персонала	91	75
Задължения към осигурителни предприятия	30	30
Данъчни задължения	19	22
Финансиране за ДМА	68	56
Клиенти по аванси	17	6
Други задължения	31	24
Всичко търговски и други задължения	703	472

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни		
Финансиране за ДМА	565	496
Получени авансови плащания	219	-
Всичко търговски и други задължения	784	496

17. Заеми

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни		
Инвестиционен кредит - Уникредит Булбанк АД	25	37
Кредити за оборотни средства -Уникредит Булбанк АД	609	665
Инвестиционен кредит –Уникредит Булбанк АД	37	25
	671	727
Дългосрочни		
Инвестиционен кредит –Уникредит Булбанк АД	-	25
Инвестиционен кредит –Уникредит Булбанк АД	43	95
	43	120

Дружеството е предоставило като обезщетение Административна Сграда и недвижим имот (Голямо хале) с балансова стойност 813 хил. лв. на кредита за оборотни средства в Уникредит Булбанк АД.

Машины и други ДМА с балансова стойност в размер на 605 хил. лв. са предоставени като обезпечаване на инвестиционните кредити.

Както и залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по всички сметки, на които е титуляр при банката, кредитополучателя по всички кредити.

Ефективните лихвени проценти към датата на баланса са както следва:

	2023	2022
Кредити за оборотни средства	ОЛП +0.5405%	Осреднен депозитен индекс + 2.5% +1м.
Уникредит Булбанк	1м. EURIBOR+2.6%	EURIBOR+2.6%
Инвестиционен кредит	Осреднен депозитен индекс +2.332%	Осреднен депозитен индекс +2.332%
Инвестиционен кредит	Осреднен депозитен индекс + 2.5%	Осреднен депозитен индекс + 2.5%

18.Задължения по лизингови договори

Краткосрочни	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Оперативен лизинг	67	39
Финансов лизинг	12	18
	<u>79</u>	<u>57</u>
Дългосрочни		
Оперативен лизинг	178	24
Финансов лизинг	-	12
	<u>178</u>	<u>36</u>

Ефективният лихвен процент по оперативният лизинг е в размер на 5% (2022 г.: 3%), съответно на финансовия лизинг е 4.7%.

19. Отсрочени данъчни пасиви

Данъчните временни разлики се компенсират, когато съществува юридическо право за компенсиране на краткосрочните данъчни активи срещу краткосрочните данъчни пасиви и когато данъчните временни разлики се отнасят към една и съща данъчна администрация.

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари	Признати в	31 декември
	2023 г.	печалбата или загубата	2023 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Пенсионни и други задължения към персонала	(9)	(2)	(11)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(6)	(2)	(8)
Неизплатени доходи на физически лица	(2)	1	(1)
Нетекущи пасиви			
Имоти, машини и съоръжения	374	(19)	355
Отсрочени данъчни активи	(17)		(20)
Отсрочени данъчни пасиви	374		355
Признати като:			
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>357</u>	<u>(22)</u>	<u>335</u>

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2022 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2023 г. хил. лв.
Нетекущи активи			
Пенсионни и други задължения към персонала	(10)	1	(9)
Търговски и други вземания	-	(6)	(6)
Текущи активи			
Неизплатени доходи на физически лица	(2)	-	(2)
Нетекущи пасиви			
Имоти, машини и съоръжения	394	(20)	374
Отсрочени данъчни активи	(12)		(17)
Отсрочени данъчни пасиви	394		374
Признати като:			
Нетно отсрочени данъчни пасиви	382	(25)	357

20. Задължения свързани с пенсионни доходи

Сумите, признати като разходи в отчета за доходи се определят както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Разходи за настоящи услуги	14	11
Разходи за лихви	-	-
Нетни актюерски загуби, признати през годината	-	(1)
Общо, включени в разходите за служители	14	10

20.1. Задължения свързани с пенсионни доходи

Движението на признатото в баланса задължение е както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
В началото на годината	87	103
Разходи включени в отчета за доходите	14	10
Намаление на задълженията поради плащания направени през годината	-	(5)
Актюерска печалба (загуба) включена в друг всеобхватен доход	10	(21)
В края на годината	111	87

Основните използвани актюерски предположения са както следва:	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Дисконтов процент	4.5%	6%
Бъдещи увеличения на заплатите	средно 0.6%	средно 1.5%

21. Приходи от продажби

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Продажби на продукция	3 661	3 219
Продажби на услуги (виж също приложение 28)	54	74
	3 715	3 293

22. Разходи по икономически елементи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	1 013	1 078
Външни услуги	751	682
Амортизация	309	330
Заплати и социални осигуровки	1 396	1 299
Промяна на запасите от продукция и незавършено производство	125	9
Обезценка на вземания	20	53
Разходи за данъци	40	39
Други разходи	108	85
	3 762	3 575

23. Себестойност на продажбите

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Променливи разходи:		
Основни материали	982	1 053
Други материали	6	5
Външни услуги	568	487
Възнаграждения и социални осигуровки	797	755
Други разходи	48	25
Фиксирани разходи:		
Амортизации	238	256
Увеличение на запасите от продукция	-	-
Намаление на запасите от продукция	125	9
	2 764	2 590

24. Административни разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за материали	25	20
Възнаграждения и социални осигуровки	599	544
Професионални външни услуги	173	185
Годишен одит	10	10
Амортизации	71	74
Разходи за данъци	40	39
Обезценка на вземания	20	53
Други разходи	60	60
	998	985

25. Други оперативни приходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от финансираня на дълготрайни активи	69	68
Приходи от финансираня свързани с Ковид 19 и други подпомагания от държавата	5	236
Приходи от продажба на краткотрайни активи	42	19
Други приходи	4	1
	120	324

26. Финансови приходи и разходи

26.1. Финансови разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви	42	26
Валутни разлики, нетно	11	11
Други	8	9
	61	46

26.2. Финансови приходи

През 2023 г. са изпълнени изисквания съгласно договор за предоставяне на финансова услуга. Дружеството е начислило приход от финансови услуги в размер на 100 хил. лв.

27. Разходи за данъци

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Данък върху печалбата за текущата година	(18)	(20)
Отсрочени данъци	22	25
Общо разход за данък	4	5

Дължимият от Дружеството данък върху облагаемата печалба се различава от теоретичната сума, която се получава, като се използва основната данъчна ставка, както следва :

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди данъци	12	96
Данък при данъчна ставка 10% (2022: 10%)	(1)	(10)
Разходи, непризнати за данъчни цели	22	(49)
Необлагаеми приходи	(39)	39
Корпоративен данък за внасяне	(18)	(20)
Отсрочени данъци	22	25
Дължим данък	4	5

28. Сделки между свързани лица

Ако не изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия

Свързано лице	Вид на свързаност
Мобил Експрес ООД	Друго свързани лице (асоциирано предприятие до 03.10.2022 г.)
Ридик- М ООД	Друго свързано лице
КММ Солар ООД	Друго свързано лице (учредено през 2023 г.)
Таня Николаева Николова	Член на борд на директорите и изпълнителен директор
Мариян Илиев Колев	Член на борд на директорите и акционер
Илиян Димитров Тодоровски	Член на борд на директорите и акционер
Драгомир Димитров Пантелеев	Акционер
Пламен Дончев Костов	Акционер
Василена Димитрова Новакова	Акционер

Сделки между свързани лица:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
і) Брутно възнаграждения на ръководството, в т.ч. осигуровки		
Съвет на директорите	220	208

През 2022 г. Дружеството продава инвестицията си с балансова стойност в размер на 2 хил. лв. в Мобил Експрес ООД. Няма реализиран финансов резултат от сделката.

Към 31.12.2023 г. Дружеството притежава 4% от капитала на КММ Солар ООД. На 04.07.2023 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано учредяването на КММ Солар ООД. Дружеството е предоставило заем към Друго свързано лице в размер и годишно възнаграждение съответно на 15 хил. лв. и 4%. Предоставения заем се дължи към 31.12.2023 г.

През 2023 г. дружеството сключва дългосрочен договор (срокът на договора е 20 г.) с Друго свързано лице за преотстъпване използването на част от свой недвижим имот. Полагания се приход за 2023 г. е в размер на 3 хил. лв.

29. Цели и политика за управление на финансовия риск

Финансовите инструменти на Дружеството включват парични средства по банкови сметки, краткосрочни вземания, краткосрочни задължения и лихвоносни заеми и привлечени средства. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Основните рискове, свързани с тези финансови инструменти, са пазарен, кредитен и ликвиден риск. Финансовите рискове се идентифицират, оценяват и наблюдават от управителите на Дружеството чрез различни механизми за контрол, с цел да се установят адекватни цени за доставките, извършвани от Дружеството и да се оценят подходящо пазарните условия, свързани с неговите инвестиции и начините на поддържане на свободни ликвидни средства, като се предотврати излишна концентрация на даден риск.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент да варира, поради промени в пазарните цени. Пазарните цени включват три типа риск: лихвен, валутен и ценови риск, както и риск от цената на капитала. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск, включват заеми и привлечени средства и търговски вземания.

Анализите на чувствителността в следващите раздели са свързани със състоянието на Дружеството към 31 декември 2023 г. и 2022 г.

Анализите на чувствителността са изготвени при предположение, че сумата на нетния дълг, съотношението на фиксирания към плаващите лихвени проценти по дълга и съотношението на финансовите инструменти в чуждестранни валути са постоянни.

Анализите изключват ефекта от движенията в пазарните променливи на провизиите и нефинансовите активи и пасиви.

Чувствителността на съответната позиция от отчета за всеобхватния доход е ефектът на предполагаемите промени в лихвените норми върху нетните разходи за лихви за една година на базата на нетъргуеми финансови активи и пасиви с плаващ лихвен процент към 31 декември 2023 г. и 2022 г.

Кредитен риск

Кредитният риск произтича от възможността контрагент по сделка с финансов инструмент или клиентски договор да не изплати задължението си, което ще доведе до финансови загуби. Основният кредитен риск, на който е изложено Дружеството, е свързан с неговите вземания и парични средства по банкови сметки. Вземанията на Дружеството се състоят от търговски вземания. Няма значителен кредитен риск, свързан с тях.

Дружеството има финансови отношения основно с банки. Инвестиционните решения на Дружеството и решенията за заемане на средства от банки подлежат на изрично одобрение от Съвета на директорите. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на финансовите активи възлиза на съответната им отчетна стойност по баланса към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква от времето разминаване на договорените падежи на паричните активи и задължения и възможността длъжниците да не са в състояние да уредят задълженията си към Дружеството в стандартните срокове. За да управлява този риск, Дружеството използва техники за планиране, включително изготвяне на краткосрочни и средносрочни прогнози на паричните потоци.

Финансовите активи и пасиви на Дружеството, анализирани по остатъчен срок от датата отчетния период до датата на последващо договаряне или предвиден падеж към 31 декември 2023 г., са както следва:

	До 1 мес. хил. лв.	От 1 до до 3 мес. хил. лв.	От 3 мес. до 1 год. хил. лв.	Над 1 г. хил. лв.	Общо хил. лв.
<i>Финансови активи</i>					
Търговски вземания	392	652	-	-	1 044
Парични средства и еквиваленти	381	-	-	-	381
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	6	6
Предоставени заеми	-	-	15	-	15
Други вземания	-	-	10	-	10
Общо	773	652	25	6	1 456
<i>Финансови пасиви</i>					
Търговски задължения	307	121	19	-	447
Заеми и лихви	11	22	638	43	714
Лизинг	6	12	61	178	257
Други задължения	5	26	-	-	31
Общо:	329	181	733	227	1 449

Финансовите активи и пасиви на Дружеството, анализирани по остатъчен срок от датата отчетния период до датата на последващо договаряне или предвиден падеж към 31 декември 2022, са както следва:

	До 1 мес. хил. лв.	От 1 до до 3 мес. хил. лв.	От 3 мес. до 1 год. хил. лв.	Над 1 г. хил. лв.	Общо хил. лв.
<i>Финансови активи</i>					
Търговски вземания	249	321	258	-	828
Парични средства и еквиваленти	321	-	-	-	321
Други вземания	4	-	30	-	34
Общо	574	321	288	-	1 183
<i>Финансови пасиви</i>					
Търговски задължения	169	90	-	-	259
Заеми и лихви	8	16	703	120	847
Лизинг	8	15	34	36	93
Други задължения	1	-	24	-	25
Общо:	186	121	761	156	1 224

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент да варира, поради промяна в пазарните лихвени норми. Дружеството е изложено на риск от промени в пазарните нива на лихвените проценти главно по отношение на дългосрочните си задължения по заеми с плаващи лихвени проценти.

Дружеството управлява лихвения риск, като поддържа балансиран портфейл от дългове и привлечени средства с фиксирани и променливи лихвени проценти.

31 декември 2023 г.	Плаващ лихвен процент хил. лв.	Фиксиран лихвен процент хил. лв.	Безлихвени хил. лв.	Общо хил. лв.
<i>Финансови активи</i>				
Търговски вземания	-	-	1 044	1 044
Парични средства и еквиваленти	-	-	381	381
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	6	6
Предоставени заеми	-	15	-	15
Други вземания	-	-	10	10
Общо:	-	15	1 441	1 456
<i>Финансови пасиви</i>				
Търговски задължения	-	-	447	447
Заеми и лихви	714	-	-	714
Лизинг	12	245	-	257
Други задължения	-	-	31	31
Общо:	726	245	478	1 449

31 декември 2022 г.	Плаващ лихвен	Фиксиран	Безлихвени	Общо
	процент	лихвен		
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<i>Финансови активи</i>				
Търговски вземания	-	-	828	828
Парични средства и еквиваленти	-	-	321	321
Други вземания	-	-	34	34
Общо:	-	-	1 183	1 183
<i>Финансови пасиви</i>				
Търговски задължения	-	-	259	259
Заеми и лихви	847	-	-	847
Лизинг	30	63	-	93
Други задължения	-	-	25	25
Общо:	877	63	284	1 224

Валутен риск

Дружеството оперира в България и тъй като курсът на Българският лев е фиксиран към еврото посредством Валутен борд, Дружеството е изложено на валутен риска в частта на транзакциите извършвани във валута различна от евро. Поради осъществяване на дейността си предимно в български лева и евро, Дружеството е изложено на незначителен валутен риск. Малък процент от приходите се генерират във валути, различни от българския лев и евро. Поради това ръководството на Дружеството счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не би повлияло съществено на печалбата или загубата.

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да осигури стабилни капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за собствениците.

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2023 г. и 2022 г. е, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<i>Общ дълг:</i>		
Задължения за лихвени заеми и договори за лизинг	971	940
Намалени с: парични средства и парични еквиваленти	(381)	(321)
Нетен дълг	590	619
Общо собствен капитал	10 881	10 875
Капитал и нетен дълг	11 471	11 494
Коефициент на задлъжнялост	0.9	0.9

Ръководството на Дружеството разглежда няколко различни мерки във връзка с установената капиталова структура към 31 декември 2023 г.

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Бизнес риск

Бизнес рискът се определя от спецификата на продукцията на Дружеството. Това е несигурността за получаване на приходи съответстващи на начина на производство и съответните нормативни регулации.

Външните пазари на компанията са идентифицирани като силно конкурентни, динамично променящи се под влияние на различни световни икономически фактори - например цената на петрола, и от части нестабилни поради ненамаляващата конкуренция от страна на създадени производствени мощности в азиатския регион от основните световни концерни. Затруднения при встъпването на нови пазари създава и глобализирането на компаниите, представляващи интерес за КММ АД, в световен мащаб през последните години.

Вътрешният пазар продължава да бъде с относително нисък дял поради създадената конюнктура за търсене на най-ниска цена, на която КММ АД на този етап не може да отговори, поради поддържаното като цяло по-високо ниво на качество, квалификация на работници и служители, сертификации и др.

При определяне на основните си пазари и пазарни сегменти компанията се фокусира както върху търсене на възможност за задоволяване на конкретни, специфични изисквания на потребителите, така и на варианти за повторяемо производство.

Като част от усилията на фирмата да разшири и диверсифицира производствените си възможности през 2023 г. се затвърди обема на произведените изделия от неръждаема стомана в изградения през 2016 г. цех. В резултат от агресивната си кампания на пазара за постигане на по-висок дял продадена продукция от неръждаема стомана, спрямо въглеродна стомана бяха усвоени нови изделия комбинирани от неръждаема и черна стомана.

Следвайки основните цели за развитие през 2022 г. и 2023 г. КММ АД продължи да се стреми към интензификация и диверсификация на производство и активен маркетинг основно на външния пазар. В световен мащаб продължава насочването на поръчки към производители от Далечния изток. Причина за това е и принадлежността на много заводи там към водещи европейски компании, които продължават да бъдат предпочитани при избор на производител от фирмите – майки.

СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Справедлива стойност е цената, получена за продажбата на актив или платена за прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализация на финансовите инструменти чрез продажба. Въпреки това в повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, както и заемите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното пълно възстановяване или съответно, уреждане във времето. Затова те са представени по амортизираната им стойност.

Справедливата стойност на паричните средства, краткосрочните вземания и краткосрочните задължения е приблизително равна на тяхната балансова стойност, при условие че падежът им е краткосрочен.

Дългосрочните привлечени средства имат променливи лихвени проценти, базирани на пазарни лихвени проценти и Ръководството счита, че разликата между балансовата и пазарната им стойност не е съществена.

30. Условни задължения

Данъчните власти по всяко време могат да извършват проверки на счетоводните документи и записвания за пет данъчни периода считано от данъчния период следващ годината на издаване на съответните счетоводни документи.

Ръководството на Дружеството няма информация за каквито и да са обстоятелства, които могат да доведат до потенциални данъчни задължения в значителен размер, както и за условни актив пасиви, които следва да се оповестят.

31. Събития настъпили след датата на баланса

Между датата на баланса и датата, на която настоящият финансов отчет е оторизиран за издаване, не са настъпили както благоприятни, така и неблагоприятни събития, които да налагат изрично оповестяване и корекции в отчета.

32. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 19 февруари 2024 г.